

**Uchwała Nr XLIV/304/18
RADY GMINY RADOMIN
z dnia 26 lutego 2018 r.**

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Radomin na lata 2018-2020.

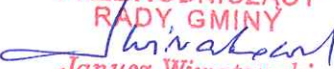
Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1875) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390)
Rada Gminy Radomin uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Radomin na lata 2018-2020 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Radomin.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XV/108/15 Rady Gminy Radomin z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2019.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Janusz Wiwatowski

Uzasadnienie

do uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Radomin na lata 2018-2020.

Konieczność opracowania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wynika wprost z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1390 z późn.zm.).

Program ma stanowić podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które będą podejmowane w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Dokument wyznacza cele i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do zniwelowania problemu przemocy w rodzinie w gminie oraz zminimalizować jego skutki.

Załącznik

do Uchwały Nr XLIV/304/18

Rady Gminy Radomin

z dnia 26 lutego 2018 roku

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie
oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Gminie Radomin
na lata 2018-2020**

Radomin 2018

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Akty prawne związane z realizacją programu	4
3. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie	4
4. Diagnoza przemocy w rodzinie na terenie Gminy Radomin	5
5. Cele i działania	8
6. Źródła finansowania	12
7. Sprawozdawczość	12

I. Wstęp

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Radomin na lata 2018-2020 wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin zagrożonych przemocą. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na ofiarach przemocy, ale na całej rodzinie.

Rodzina jako podstawowa komórka życia społecznego jest pierwszym najpoważniejszym środowiska dziecka, kształtującym jego osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Alkoholizm, narkomania, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa czy długotrwałego bezrobocia. Są one najczęściej przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dlatego, jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, takie jak stosowanie przemocy, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Istnieje konieczność poszukiwania wciąż nowych rozwiązań w tym zakresie, czego przykładem jest opracowany niniejszy program. Główną intencją Programu jest określenie działań, jakie gmina podejmuje w celu realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy poprzez promowanie oddziaływań profilaktycznych i wsparcia dla ofiar przemocy.

II. Akty prawne związane z realizacją programu

Wszystkie działania podejmowane przez Gminę Radomin a także instytucje przeznaczone do przeciwdziałania przemocy opierają się na podstawie poniżej przedstawionych aktów prawnych.

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn.zm.)
- 2) Ustawa z dnia 15 września 2015 r. roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.)

- 3) Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.)
- 4) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 Nr 209 poz. 1245)
- 5) Uchwała nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 (M.P. 2014 r. poz. 445)
- 6) Uchwała Nr VII/27/11 Rady Gminy Radomin z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

III. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa przemoc jako „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób (...) w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą ”

Najczęściej wyróżnia się takie formy przemocy jak przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna oraz ekonomiczna. Poniższa tabela pomoże zobrazować poszczególne rodzaje przemocy a także ich formy i skutki. Dane zawarte w tabeli opracował zespół Stowarzyszenie „Niebieska Linia”.

Rodzaje przemocy	Formy przemocy	Skutki przemocy
PRZEMOC FIZYCZNA	szarpanie, kopanie, popychanie, obezwładnianie, duszenie, odpychanie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięściami, różnymi przedmiotami, przypalanie papierosem, topienie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu, nie udzielenie niezbędnej pomocy, itp.	bezpośrednie: uszkodzenia ciała - urazy, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, siniaki, poparzenia; następujące skutki: choroby w wyniku powikłań i stresu, zespół stresu pourazowego, życie w chronicznym stresie, poczucie zagrożenia, strachu, lęku, napady paniki, bezsenność, zaburzenia psychosomatyczne, itp.;
PRZEMOC PSYCHICZNA	wyśmiewanie opinii, poglądów, przekonań, religii, pochodzenia, narzucanie swojego zdania, poglądów, stałe ocenianie, krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie snu, pożywienia i schronienia, wyzywanie, używanie	zniszczenie poczucia mocy sprawczej ofiary, jej poczucia własnej wartości i godności, uniemożliwienie podjęcia jakichkolwiek działań niezgodnych z zasadą posłuszeństwa, osłabienie psychicznych i fizycznych zdolności stawiania oporu oraz wyrobienie przekonania o daremności jego stawiania, odizolowanie od zewnętrznych źródeł wsparcia,

	wulgarnych epitetów, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, szantażowanie, itp.	całkowite uzależnienie ofiary od prześladowcy, stały strach i utrata nadziei, choroby psychosomatyczne, ciągły stres, zaburzenia snu, itp.
PRZEMOC SEKSUALNA	gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, sadyzm w pożyciu, wyśmiewanie wyglądu, ciała i krytyka zachowań seksualnych, itp.	obrażenia fizyczne, ból i cierpienie, obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, utrata poczucia atrakcyjności i godności, zaburzenia seksualne, oziębłość, zamknięcie się /lęk, strach, unikanie seksu/, uogólniona niechęć i obawa do przedstawicieli płci sprawcy przemocy, itp.
PRZEMOC EKONOMICZNA	Okradanie, zabieranie pieniędzy, nie łożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, szantażowanie, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka, zmuszanie do pożyczek, uniemożliwianie korzystania z pomieszczeń niezbędnych do zaspakajania potrzeb (kuchnia, łazienka) itp.	całkowita zależność finansowa od partnera, niezaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, bieda, zniszczenie poczucia własnej godności i wartości, znalezienie się bez środków do życia

opracował: Zespół Stowarzyszenia "Niebieska Linia"

IV. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Radomin

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Radomin realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radominie. W jego strukturze organizacyjnej działa Zespół Interdyscyplinarny, w skład którego wchodzi przedstawiciele następujących podmiotów:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radominie,
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) Placówki oświatowe,
- 4) Pedagog szkolny,
- 5) Komenda Powiatowa Policji w Golubiu – Dobrzyniu,
- 6) Prokuratura Rejonowa w Golubiu – Dobrzyniu,
- 7) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Nasz Medyk” w Radominie,
- 8) Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Golubiu – Dobrzyniu.

Każdy z przedstawicieli Zespołu Interdyscyplinarnego podejmuje działania w ramach swoich kompetencji i możliwości.

Właściwe zdiagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie jest bardzo trudne. Przemoc domowa jest problemem złożonym, o którym trudno się rozmawia, a który jeszcze trudniej zbadać. Istniejące statystyki pozwalają oszacować jedynie jego przybliżone rozmiary. Oficjalne statystyki nie obejmują niezgłaszanych przypadków przemocy, a problematyka

przemocy jest traktowana jako sprawa wstydliva, drażliwa, skrywana w czterech ścianach domu. Poniższa tabela zawiera jedynie zgłoszone akty przemocy, w związku z czym Zespół Interdyscyplinarny prowadził procedurę „Niebieskiej Karty”

Tabela 1. Procedura Niebieskiej Karty – dane statystyczne.

Liczba rodzin w których występuje lub istnieje podejrzenie przemocy domowej		7	9	8
Liczba sprawców		7	9	9
W tym:	Kobiety	0	1	0
	Mężczyźni	7	8	9
Liczba ofiar		7	10	9
W tym	Kobiety	7	8	8
	Mężczyźni	0	1	1
	Dzieci	0	1	0
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart C przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą		6	10	10
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart D przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą		6	10	10

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w rodzinie przy Urzędzie Gminy Radomin

Z powyższych danych można wywnioskować, że najczęściej ofiarami przemocy są kobiety, natomiast sprawcami mężczyźni. To wynika również z danych statystycznych Komendy Powiatowej Policji w Golubiu – Dobrzyniu w przedstawionej tabeli poniżej. Niemalże we wszystkich przypadkach w toku procedury „Niebieskiej Karty” sporządzony był formularz C oraz D. Na przełomie lat 2015-2018 zjawisko przemocy utrzymywało się na tym samym poziomie.

Tabela nr 2. Przemoc w rodzinie w ujęciu statystycznym na terenie powiatu golubsko – dobrzyńskiego w latach 2015 – 2017.

Przemoc w rodzinie	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart	103	108	108
Liczba sprawców przemocy będących pod wpływem alkoholu	68	69	63
Liczba osób umieszczonych w Izbie wytrzeźwień po interwencji dotyczącej przemocy	41	24	36

w rodzinie ogółem:			
- mężczyźni	39	23	31
- kobiety	2	1	5
Liczba sprawców przemocy ogółem:	104	108	108
- mężczyźni	96	101	101
- kobiety	8	6	7
- nieletni	0	1	0
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy ogółem:	113	126	120
- kobiety	95	99	100
- mężczyźni	11	13	7
- dzieci	7	14	13

Źródło: KPP w Golubiu - Dobrzyniu

Z analizy danych Komendy Powiatowej Policji w Golubiu – Dobrzyniu wynika, że znaczna większość interwencji policji spowodowana jest nadmiernym nadużywaniem alkoholu, który prowadzi do konfliktów i destabilizacji życia rodzinnego. Wielokrotnie po tych interwencjach zakładana jest „Niebieska Karta”.

Biorąc pod uwagę fakt, iż problem alkoholowy jest jednym z głównych czynników przyczyniających się do agresywnych zachowań Zespół Interdyscyplinarny przeciwdziałając przemocy w rodzinie współpracuje z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Poniższa tabela wskazuje na wzrost liczby osób nadużywających alkohol.

Tabela nr 3. Liczba osób objętych działaniami GKRPA w Radominie.

Liczba wniosków	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017
Liczba wniosków, które wpłynęły do GKRPA w związku z podejrzeniem nadużywania alkoholu	9	10	14
Liczba wniosków, które wpłynęły	1	2	1

do GKRPA z OPS o podjęcie działań			
-----------------------------------	--	--	--

Źródło: Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działającej przy Urzędzie Gminy Radomin

Na przestrzeni lat 2015 – 2017 na terenie Gminy Radomin nie odnotowano przypadków odebrania dziecka z rodziny. Zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie pracownik socjalny w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą ma możliwość odebrania dziecka z rodziny. Decyzję tę podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem policji oraz przedstawicielem służby zdrowia. W sytuacji konieczności odebrania dziecka z rodziny pracownicy socjalni w pierwszej kolejności starają się je umieścić u osób najbliższych, co jest najbardziej naturalnym rozwiązaniem sytuacji kryzysowej. Podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie powiatu golubsko – dobrzyńskiego mają wspólnie wypracowane zasady postępowania , co w przypadku sytuacji kryzysowej pozwoli na szybkie udzielenie pomocy.

MOCNE STRONY:

- a) dobrze przygotowana i wciąż doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny,
- b) znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami,
- c) poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym.

SŁABE STRONY:

- a) brak punktu interwencji kryzysowej,
- b) niewystarczająca infrastruktura socjalna gminy.
- c) brak spójnego systemu współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą (prokuratura, sądy, policja)

V. Cele i działania programu

Celem głównym programu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie w Gminie Radomin oraz ochrona osób doznających przemocy w rodzinie a także rozwój systemu wsparcia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez wzmacnianie współpracy instytucji i organizacji działających na terenie Gminy Radomin i jej obrębie.

Założone cele będą osiągnięte przez realizację następujących celów szczegółowych:

- 1) Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie na terenie Gminy Radomin;
- 2) Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 3) Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy i zwiększenie dostępności pomocy.

VI. Harmonogram realizacji celów szczegółowych programu.

Działania	Realizator	Okres realizacji	Wskaźniki
<i>Cel szczegółowy I. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie na terenie Gminy Radomin</i>			
Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie poprzez procedurę „Niebieskiej Karty”	Zespół Interdyscyplinarny/ grupy robocze	2018 - 2020	Liczba rodzin, w których prowadzono „NK”, liczba zakończonych procedur „NK”
Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach	Zespół Interdyscyplinarny/ grupy robocze	2018 - 2020	Liczba opracowanych i zrealizowanych planów pomocy
Monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą poprzez wizyty w rodzinach przez dzielnicowego i pracownika socjalnego	Dzielnicowy/ pracownik socjalny	2018 - 2020	Liczba wizyt
Dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których występuje podejrzenie przemocy w rodzinie oraz efektów tych działań.	Zespół Interdyscyplinarny/ grupy robocze	2018 - 2020	Liczba osób objętych oddziaływaniem grup roboczych
Podejmowanie działań profilaktycznych i prewencyjnych w środowiskach zagrożonych przemocą poprzez organizowanie pogadanek w szkole, warsztatów oraz	Zespół Interdyscyplinarny /grupy robocze	2018 - 2020	Liczba pogadanek, warsztatów, wydanych broszur

rozprowadzenie ulotek i broszur			
Inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą	Policja, Służba zdrowia,	2018 - 2020	Liczba interwencji, której wynikiem będzie założenie „Niebieskiej Karty – A”
Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w których stosowana jest przemoc	Ośrodek Pomocy Społecznej	2018 - 2020	Liczba rodzin, których objęto pracą socjalną w wyniku przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Cel szczegółowy II. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie;

Działania	Realizator	Okres realizacji	Wskaźniki
Izolowanie osób stosujących przemoc od osób doznających przemocy	KPP/Prokuratura /Sąd	2018 - 2020	- liczba nakazów zbliżania się do osoby doznającej przemocy, liczba nakazów opuszczenia lokalu
Przeprowadzenie rozmów z osobami nadużywającymi alkohol, stosującymi przemoc w rodzinie przez gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2018 - 2020	Liczba osób nadużywających alkohol, z którymi przeprowadzono rozmowę na posiedzeniu komisji alkoholowej
Udzielenie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno – edukacyjnych.	Grupa robocza/ OPS	2018 - 2020	Liczba osób skierowanych do programu
Kierowanie wniosków do sądu o podjęcie leczenia odwykowego w związku z	Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2018 - 2020	Liczba złożonych wniosków

nadużywaniem alkoholu w wyniku przeciwdziałania przemocy w rodzinie.			
Informowanie oraz upowszechnianie informacji dotyczących konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie podczas pracy socjalnej a także za pomocą materiałów informacyjnych, broszur	Ośrodek Pomocy Społecznej	2018 - 2020	Ilość wydanych broszur oraz przeprowadzonych rozmów

<i>Cel szczegółowy III. Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy i zwiększenie dostępności pomocy</i>			
Działania	Realizator	Okres realizacji	Wskaźniki
Podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”	Policja/ Służba zdrowia	2018 - 2020	Ilość podjętych działań interwencyjnych
Rozpowszechnianie telefonu zaufania, aktualizowanie danych teleadresowych oraz informacji o ofercie pomocowej instytucji i organizacji realizujących zadania Programu	Zespół Interdyscyplinarny/ OPS	2018 - 2020	Baza adresów i telefonów oraz oferty instytucji i organizacji pomagających
Udzielanie informacji na temat bezpłatnych porad w Ośrodku Pomocy dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem w Kowalewie Pom.	Zespół Interdyscyplinarny d.s. Przemocy w Rodzinie	2018 - 2020	Liczba osób, którym udzielono informacji na temat bezpłatnych porad

Podnoszenie wiedzy oraz rozwijanie kompetencji osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez udział w szkoleniach	Zespół Interdyscyplinarny	2018 - 2020	Ilość odbytych szkoleń
Utworzenie punktu poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego i prawnego	Gmina Radomin	2018 - 2019	Liczba udzielonych porad po utworzeniu punktu, liczba zatrudnionych specjalistów.

Realizatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radominie. Za realizację zadań odpowiedzialne są instytucje wchodzące w skład Zespołu Interdyscyplinarnego, którego określa zarządzeniem Wójta Gminy Radomin.

VI. Źródła finansowania

Głównym źródłem finansowania zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie będą środki pochodzące z zadań własnych. Odrębne źródło środków mogą stanowić te pochodzące z dotacji, konkursów i projektów unijnych.

VII. Sprawozdawczość

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radominie do dnia 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie ze zrealizowanych zadań w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018 – 2020.